

Miljørappport 2021

BÆREKRAFTIG PRODUKSJON OG UTVIKLING

Bærekraftig utvikling handler om å verne om liv på jorda og å ta vare på behovene til menneskene som lever i dag uten å ødelegge for fremtidige generasjoners muligheter for å dekke sine behov. En bærekraftig utvikling bygger på forståelsen av sammenhengen mellom sosiale, økonomiske og miljømessige forhold. Vi er helt avhengig av at det er husdyrproduksjon i Norge og derfor satser vi kun på norske kjøttåvarer. Her er fem grunner til hvorfor det også er viktig for forbrukeren:

- 1) Et aktivt landbruk der vi utnytter ressursene vi har til å produsere mest mulig mat til egen befolkning er bærekraftig, og viktig ut fra et beredskapshensyn. Det gjør oss mindre avhengig av å importere mat fra andre land, og styrker norsk matsikkerhet.
- 2) Spiser du norsk, bidrar du til norsk verdiskaping, norske arbeidsplasser og bosetting over hele landet.
- 3) Et aktivt landbruk med beitedyr som utnytter utmark, øker det biologiske mangfoldet, hindrer gjengroing og holder det norske kulturlandskapet i hevd.
- 4) Det norske landbruket er i verdenstoppen når det gjelder dyrehelse, dyrevelferd og blant de landene med lavest antibiotika forbruk i verden. Det globale overforbruket av antibiotika har ført til at flere bakterier har blitt resistente mot antibiotika. Spiser du norsk, støtter du opp om et landbruk med restriktiv bruk av antibiotika.
- 5) Det er stor variasjon i klimagassutslipp fra storfekjøtt- og melkeproduksjonen rundt om i verden. I et klimaperspektiv lønner det seg å velge norsk kjøtt fremfor importert kjøtt. I tillegg til et generelt lavere utslippsnivå fra husdyrproduksjonen i Norge, er 70 prosent av norsk storfekjøttproduksjon basert på den norske kombikua. Kombikua, som er av rasen Norsk Rødt Fe (NRF), produserer både kjøtt og melk. Klimagassutslippet kan dermed fordeles på både melka og kjøttet. Det gir et lavere utslipp per produsert enhet enn om kua brukes til ren kjøtt- eller melkeproduksjon, slik det stort sett gjøres i resten av verden. Av klimahensyn bør du derfor spise kjøtt produsert av den norske bonden.

KVALITETSPOLITIKK ENERGILEDELSE OG MILJØ

Furuseth AS har opprettet et energiledelsessystem som følger oppsettet i Norsk Standard ISO 50001:2018 og energiledelse er tatt inn i vår overordnede kvalitetspolitikk. For å holde utslipp til miljø på et minimum følger Furuset AS BAT (Best Available Technology). Det innebærer drift og investering i utstyr som gir minst mulig belastning for miljøet.

Vi har som mål å kontinuerlig forbedre oss ved å gjenvinne energi, redusere utslipp til miljø og redusere forbruk av energivarene sett i forhold til vårt bidrag til norsk matproduksjon. Våre energivarer er diesel, propan, fyringsolje, elektrisitet, vann, ammoniakk og CO₂. Bærekraftig produksjon oppnås ved at utslipp til vann, luft og jord holdes så lav som mulig og innenfor regelverkskrav.

En bedriftskultur som harmonerer med kvalitetspolitikken er en forutsetning for å nå målene. Grunnet Covid19-tiltak har det i 2021 ikke vært utført opplæring/oppfølging angående energiledelse via avdelingsmøter. Vi ønsker å starte opp med avdelingsmøter igjen i 2022 der tema vil være forbyggende miljøarbeid, HMS og mattrygghet.

ENERGILEDELSE OG FORBRUK AV ENERGIVARER

Diesel

Hos oss utgjør transport av dyr og varer hovedandelen av dieselforbruket og forbruk av diesel står for **62 %** av vår produksjon av fossile CO₂- ekvivalenter. Vi har fokus på kortreist mat. For å oppnå dette bruker vi ikke importert kjøtt i våre produkter og ingen inntransporter av dyr er over 4 timer fra slakteriet. Resultat for 2021 viser at vi har redusert utslippet av CO₂-ekvivalenter i forbindelse med transport og varer med 167,3 tonn.

Propan

Propan brukes direkte i slakteprosessen for sviing/sterilisering av overflaten av grisen og til dampproduksjon for desinfisering av utstyr. I dag utgjør propan **38%** av produksjonen av fossile CO₂ ekvivalenter hos oss. I 2021 har forbruket av propan økt med 16,5 tonn som følge av økt produksjon. Dette tilsvarer en økning i CO₂ ekvivalenter på 49,5 tonn.

Vi har som mål å erstatte propan som energivare med UV-lys for sterilisering av utstyr i skjærelokaler, pakkeri og kjølerom i 2022. Innen 2025 har vi som mål å skifte ut alle dampsterilisatorer enten med UV sterilisatorer eller El-sterilisatorer.

CO₂ fra biomasse brensel

Nedkjøling av kjøtt er den prosess hos oss som forbruker hoved andelen av innkjøpt flytende CO₂ og er et biprodukt fra produksjon av bioethanol, kunstgjødsel og ammoniakk. Den CO₂ vi forbruker går tilbake i CO₂ kretsløpet igjen.

Elektrisitet og gjenvinning av energi

Energigjenvinning er god økonomi og bra for miljøet. Fordi vi har sentralisert produksjonen varme, kulde og trykkluft i et eget bygg, klarer vi å gjenvinne en stor andel av energien vi forbruker.. Kjøleanlegget er vår største forbruker av elektrisitet, og via varmepumper ble det i 2021 gjenvunnet 3 513 282 kWh. Vi gjenvinner også varme fra spillvann og i 2021 ble det gjenvunnet 180 000 kWh.

Til tross for økt produksjon i 2021 har vi redusert forbruket av elektrisitet med 115 256 kWh. Hovedårsak er redusert innfrysing av varer.

Vann

Vannverkenes produksjon av rent vann forbruker energivarer og kjemikalier. Det er derfor et mål å holde vannforbruket så lavt som mulig. Vi logger vårt vannforbruk for hver produksjonsavdeling, renseanlegg, vaskehall og renhold. Vårt mål er å bruke 1 m³ eller mindre vann pr. slakteenhet. Til tross for økt produksjon reduserte vi vannforbruket fra 1.2 m³ til 1,06 m³ pr. slakteenhet i 2021.

I slutten av 2021 endret vi prosesser i forbindelse med håndtering av plussprodukter (biprodukter fra slakteprosessen) som gjør at en større del av slaktedyrene kan utnyttes til humankonsum. Høyere foredlingsgrad vil medføre noe økning i vannforbruket pr. slakteenhet, men ikke pr. kg produsert vare. Gjennom stort fokus på vannforbruk har vi tro på at vi skal klarer å spare vann og velger derfor å opprettholde målet om 1m³ vannforbruk pr slakteenhet i 2022.

Ammoniakk

Ammoniakk brukes som energibærer for kulde til våre fryserom. Ammoniakk forbrukes ikke, men ved vedlikehold og drift vil det ikke være til å unngå at det oppstår noe årlig tap. Utslipp av ammoniakk vil bidra til sur nedbør og forsuring av vannkilder. Vi har et topp moderne ammoniakk anlegg og jevnlig service, stengeventiler og alarmsystem ved eventuelle lekkasjer gjør at vi forbygger og forhindrer unødvendige utslipp.

Oversikt nøkkeltall energiledelse.

I 2021 har vi oppnådd forbedringa av alle nøkkelparametere.

Energivare	Totalt 2020	Totalt 2021	Pr. tonn nedskåret kjøtt 2021	Pr. slakteenhet (GB unit) 2021
Fossilt brensel- CO ₂ ekvivalenter produsert	1884,0 tonn	1766,3	0,1	0,021
CO ₂ fra biologisk brensel. Inngår i CO ₂ kretsløp	638,2 tonn	626,6	0,036	0,007
Elektrisitet	8 785 399 kWt	8 670 143 kWt	493 kWt	102,1 kWt
Gjenvinning av energi	3 591 458 kWt	3 693 282 kWt	210 kWt	43,5 kWt
Vann	93 479 m ³	90 310 m ³	5,1 m ³	
Ammoniakk	0,357 tonn	0,252		

Produksjonsvolum til konsum var 17 587,3 tonn i 2021. Økning på 126,3 tonn fra 2020.

MILJØ

Aktuell påvirkning av nærmiljø er generende lukt, utilstrekkelig rensed avløpsvann, avfall og støyende aktivitet. Vi følger opp krav fra Miljødirektoratet ved Statsforvalteren.

Lukt

Hva som er akseptabelt luktutslipp fra industri er regulert i veileder fra Miljødirektoratet og forurensingsloven. For å nå kravet til 1 luktenhet/m³ maksimal månedlig 99 % timefraktil, har vi i løpet av 2019 og 2020 investert i luktrensesystemer. Målet var å ferdigstille luktrensing innen sommer 2021. Dette målet ble ikke oppnådd grunnet leveranseproblemer og Covid-19 tiltak. Nytt mål er ferdigstillelse innen mai og ny lukt måling innen juni 2022. Det er ytterligere utbedring av rensing av luft fra grisefjøs som gjenstår.

Avløpsvann

Vi har et eget biologisk rensanlegg. Biologisk rensing vil si at organiske forurensninger brytes ned ved hjelp av vannets eller avløpets egne bakterier. Denne rensemetoden brukes primært for å fjerne organisk stoff, men fjerner også ammonium, nitrogen og fosfor. KOF (kjemis oksygenforbruk) er viktigste måleparameter og kravet er en snittverdi på under 600 mg/l og vårt snitt er på 337,3 mg/l. Avvik i 2021 er mengde fosfor i avløpsvannet

Oversikt nøkkeltall levering avløpsvann 2021

Analyse	Metode	Uttak	Snitt	Grenseverdie
KOF Cr (Kjem. oks. forbruk)	ISO 6060	mg/l	337,3	< 3000 mg/l
Total fosfor (Tot P), avløp	ISO 6878	mg/l	20,6	< 10 mg/l
Total nitrogen (N)	NS 4743	mg/l	51,0	< 60 mg/l
Suspendert stoff	NS-EN872	mg/l	225,8	< 400 mg/l
Klorid avløp (Cl-)	NS 4769	mg/l	171,7	< 1000 mg/l
Sulfat-IC (SO42-)	INTERN	mg/l	24,4	< 500 mg/l
Fett, avløp	INTERN	mg/l	<10	< 50 mg/l
Sink (Zn)	ICP-MS	µg/l	157,5	< 500 µg/l
BOF 5			48,7	<300 mg/l
pH			7,4	5,5-8,5
Temperatur			21,1	

Målet i 2021 var å redusere utslipp av Fosfor til under 10 mg/l ved å ta flis og gjødsel fra dyrebiler ut av prosessvannet, slik at belastning for rensanlegget reduseres. Prosjektet ble ikke fullført i 2021, men ferdigstillelse i løpet av våren 2022.

Vi har oppnådd målet om å unngå bruk av fellingskjemi i 2021 og viderefører denne målsetning også for 2022.

Avfall

Biprodukter fra slakteprosessen leveres til Biosirk AS som videreforedler råstoffet til kjøttbeinmel og animalsk fett. For 2021 har vi som mål å øke sorteringsgraden av biprodukter for bedre utnyttelse av råvaren.

Vi har avtale med godkjent mottaker om levering av farlig avfall, plast og ordinært avfall. Mottaker er miljøsertifisert og sertifisert etter standard for samfunnsansvar. Vårt avfall blir av mottaker sortert og bearbeidet til sekundære råvarer som plast, papir og metaller. For 2021 har vi som mål å øke sorteringsgraden for plast. Mengde restavfall er redusert og fraksjon plast har økt. Sorteringsgraden har økt med 10 %.

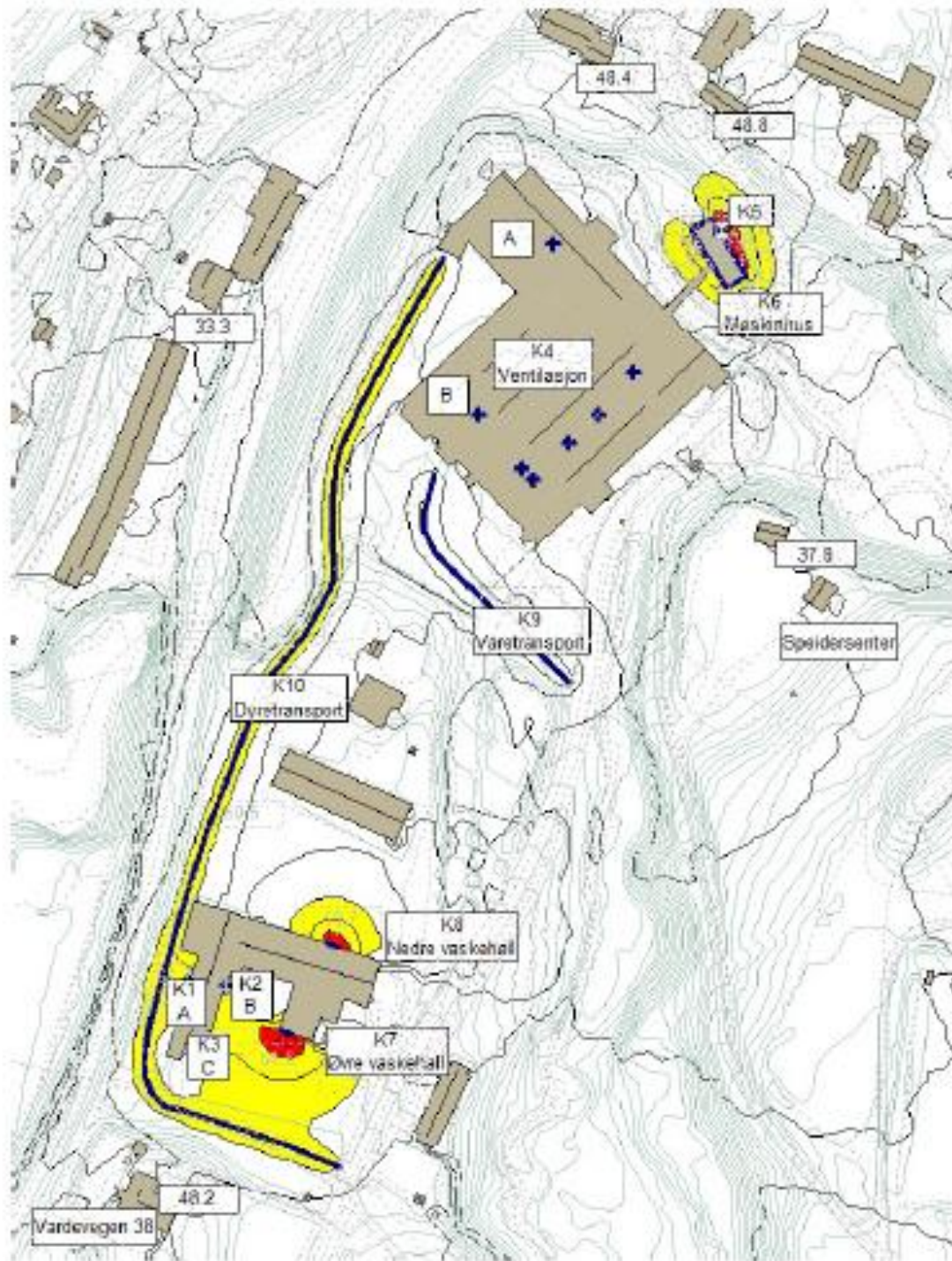
Grunnet økt bygge aktivitet og økt produksjon har totalmengden avfall økt i 2021 i forhold til 2020.

Oversikt nøkkeltall for levering av avfall

	2020		2021	
Produksjonsvolum:	17 461,0	tonn	17 587,3	tonn
Slakteavfall:	7 234,5	tonn	7 479,9	tonn
SRM:	597,1	tonn	750,8	tonn
Restavfall:	92,9	tonn	88,1	tonn
Papp/papir:	15,6	tonn	11,8	tonn
Blandet plas	9,6	tonn	14,7	tonn
Folieplast			4,7	tonn
Spillolje	0,68	tonn	0,49	tonn
Blandet trevirke	6,5	tonn	13,2	tonn
Div farlig avfall	0,44	tonn	1,295	tonn
El-avfall	2,92	tonn	8,1	tonn
Sorteringsgrad Ragn Sells	27,75	%	38,08	%

Støy

Aktuelle støykilder fra oss er transport, renhold av lastebiler, maskinhus og ventilasjonssystem. Det ble av Norsk Forening mot støy utført støykartlegging i 2019. Konklusjon var at støynivå var innenfor krav i regelverk for nærmeste nabo. I 2020 utførte vi ny støymåling og ytterligere tiltak er ikke påkrevet. Se støykart under. Vi har ikke mottatt klager på støy i 2022.

Ld 1,5 m